

Venta la flama de les nostres vides,
 cople'ns de roses els cruels hiverns,
 oh! Dolorosa de les mil ferides,
 oh! Catalunya dels destins eternals.

A. Esclasans - Catalunya.

Copiem d'"ENDAVANT" - Toulouse, març 1963.

Crisi Política. - Sota l'aparent silenci polític actual hi ha en realitat actualment a Madrid un bullir d'iniciatives - i moltes inquietuds. L'Opus Dei i els seus amics - Alonso Vega, Pablo Martín Alonso - semblen sentir el fracàs del seu "gran" intent de restaurar la monarquia reaccionària.

Altres forces que reuneixen els falangistes més • menys "nacional sindicalistas" (Solís) parlen d'una república presidencialista que Muñoz Grandes sembla encoratjar.

L'ala dreta de la democràcia cristiana (Ruiz Jiménez) fa conèixer al Consell de la Falange - reunit per primera vegada des de fa anys i que vol "democratitzar-se" - unes xifres escandaloses que proven l'absolut refús del règim entre el jovent i el descrèdit total de la monarquia, desconeguda i ridiculitzada per les pallassades de D. Joan i de D. Joanet.

Franco és cada dia més vell i pels "mentideros" madri - lenys i algunes ambaixades estrangeres continua afirmant-se que està malalt, que s'adorm en ple Consell de Ministres, que en realitat ha traspasat el poder a Muñoz Grandes i que aquest no sap què fer-ne. (Entretant, Doña Carmen i els Villaverde continuen engrandint la bossa i exportant divises).

Una autèntica realitat: tot aquest món que s'agita i s'inquieta es pregunta cada vespre : què passarà demà ?

Els preus puguen ; el descontent dels assalariats augmenta; els universitaris protesten ; les inundacions proven la deixadesa dels governants (25 anys de govern sense oposició) ; les relacions amb el protector americà entren en crisi; l'entrada a Europa és impossible amb la dictadura ; les vagues de l'any passat provaren l'augment irresistible de la consciència obrera, que es refusa a l'explotació del " Plan de Desarrollo" . Què passaria aquest any si el poble alcés de nou la seva protesta pacífica, però ferma i resolta ?

Es en aquesta situació que uns polítics espanyols s'han adreçat a les Forces Democràtiques de Catalunya demanant llur col.laboració per a constituir un organisme d'unitat peninsular capaç de presentar una alternativa democràtica a l'actual situació desastrosa.

Les Forces Catalanes, unides en un sol bloc, han contestat precisant clarament el pensament del nostre poble, indicant les condicions autèntiques d'una veritable sortida democràtica, en la qual, Catalunya - retrobant les seves llibertats i segura de l'esdevenidor - estaria decidida a col.laborar amb la resta de la Península.

El Docuement de les Forces Catalanes ens sembla particularment important : sigui quina sigui l'evolució de l'actual moment polític, la unitat catalana, recolzada en l'acció sindical obrera i animada pel combat del jovent és la gran penyora del triomf. Avui més mai : Catalunya té l'iniciativa . "

El dret a l'ús de la Llengua. - (D'un fascicle de divulgació del "Diccionari Català-Valencià-Balear").

" Lloc : L'Hotel Colom, de Barcelona. Dia : La nit de Santa Llúcia.

" Després d'ésser proclamats brillants guanyadors dels premis "Sant Jordi" i " Josep Yxart ", Manuel de Pedrolo i Jordi Ventura, varen renunciar a l'honor de la popularitat radiofònica. El preu exigít era excessiu i van considerar que "allò" era inacceptable i una malversació... espiritual innecessària.

Felicitem als guanyadors dels premis de la Nit de Santa Llúcia, però molt especialment a Manuel de Pedrolo i Jordi Ventura, per la responsabilitat de la seva actitud " .

Fragment d'una carta. Barcelona 18 de maig del 1963

" En quant a la darrera Encíclica de Joan XXIII "Pacem in Terris", aquí n'hem llegit el text íntegre que l'agència oficial ha donat. Sé que l'han publicat mutilat. I, fins el dia que algun diari estranger el portava íntegre, no el deixaren entrar. Concretament " Le Monde " i "La Croix", diaris francesos de tendència dretista. N'han circular còpies fidedignes, amb el text català, però d'una forma clandestina. "

De l'Encíclica PACEM IN TERRIS . - La Pau entre tots els pobles, fonamentada sobre la Veritat, la Justícia i l'Amor :

Drets Morals

Tot ésser humà té el dret natural al respecte degut a la seva persona, a la bona reputació, a la llibertat per a la recerca de la veritat i, dintre dels límits de l'ordre moral i del bé comú, per a manifestar i defensar les seves idees, per a conrear qualsevol art i finalment per a tenir una informació objectiva dels esdeveniments públics.

Drets Polítics

De la mateixa dignitat de la persona humana, prové el dret a prendre part activa en la vida pública i contribuir a la consecució del bé comú. L'home com a tal - jo ho deia el nostre il.lustre predecessor Pius XII - lluny d'ésser tingut com objecte i element passiu, cal que sigui considerat com a subjecte, fonament i finalitat de la vida social.

Actitud de Responsabilitat

La dignitat de la persona humana requereix, a més, que l'home en l'obrar, procedeixi conscientment i lliurement. Per la qual cosa, en la convivència amb els seus conciutadans, té de respectar els drets, cumplir les obligacions, actuar en les mil formes possibles de col.laboració en virtut de decisions personals, és a dir, preses per convicció, per iniciativa pròpia, en actitud de responsabilitat i no d'imposicions forçades o pressions provinents gairebé sempre, de fora. Convivència fonamentada exclusivament sobre la força, no és humana. En ella, en efecte, les persones es veuen privades de la llibertat, en lloc d'ésser estimulades a desenvolupar-se i perfeccionar-se a sí mateixes.

Relacions entre els homes i els poders públics.

L'autoritat mateixa, no és, amb tot, una força exempta de control ; més aviat és la facultat de manar, segons la raó. La forma obligatòria procedeix conseqüentment de l'ordre moral, el qual es fonamenta en Déu.

Del fet que l'autoritat derivi de Déu, no es segueix el que els homes no tinguin la llibertat d'elegir les persones investides amb la missió d'exercitar-la, així com de determinar les formes de govern i els àmbits i mètodes segons els quals l'autoritat s'ha d'exercitar. Per la qual cosa, la doctrina que acabem d'exposar, és plenament conciliable en qualsevol mena de règim genuïnament democràtic.

.....
No es pot establir, d'un cop per sempre, quina és l'estructura millor, segons la qual s'han d'organitzar els poders públics, ni tampoc no es pot determinar la forma més apta segons la qual han de desenvolupar la seva funció pròpia i específica, és a dir la funció legislativa, administrativa i judicial.

.....
En l'organització jurídica de les comunitats polítiques, es descobreix en l'època moderna, abans que res, la tendència a redactar en fórmules concises i clares, una carta dels drets fonamentals de l'home, que no és tampoc rar de veure-la inclosa en les constitucions, formant-hi part integrant.

Relacions entre comunitats polítiques. El tracte de les Minories.-

A Aqueixes situacions pertant, d'una forma especial la tendència que des del Segle XIX s'ha estat imposant i generalitzant, de fer que els grups ètnics i nacionals els correspongui una plena autonomia, i formin una nació independent. I com, per diverses causes, això no sempre és possible d'obtenir, en resulta la presència de minories ètniques en l'interior d'un mateix Estat, amb els greus problemes consegüents.

En tal matèria, ha d'afirmar-se, resoltament, que tot el que es faci per tal de reprimir la vitalitat i el desenvolupament de les tals minories ètniques, viola la justícia, greument ; i molt més encara, si tals atemptats van adreçats a la mateixa destrucció de l'estirp.

Respon, en canvi, del tot, al que la justícia demana, el que els poders públics s'apliquin amb eficàcia a afavorir els valors humans de dites minories, especialment la seva llengua, la seva cultura, tradicions i recursos o iniciatives econòmiques.

.....
Això manifesta, certament, que els governants d'algunes nacions restringeixen massa els límits d'una llibertat justa, dintre dels quals és possible als ciutadans viure una vida digna d'homes. Es més, en les tals nacions a cops fins és posat en dubte o negat el dret mateix a la llibertat. Quan això s'esdevé, ve a trasbalsar-se del tot el recte ordre de la societat civil, perquè l'autoritat pública està destinada essencialment a promoure el bé comú, i té com a deure principal seu, el de reconèixer l'ambient adient de la llibertat i salvaguardar-ne els seus drets. "

- - - - -

El cas Grimau .-

De " Visión" del 17 de maig 1963 :

De l'article "França analitza la seva posició : " Un exemple curiós del pensament de De Gaulle, és l'actitud que va adoptar en el cas del líder de la guerra civil espanyola, Julià Grimau. França estava disposada a atorgar a Espanya un crèdit de 150 milions de dòlars. El ministre francès de Finances, Valery Giscard d'Estaing, havia anat a Madrid, per tal de signar els documents necessaris, quan es va assabentar de que la nit anterior, Grimau havia estat passat per les armes.

El ministre va trucar immediatament al general De Gaulle, el qual es va mostrar indignat, ordenant al seu emissari que trenqués les negociacions. El general no sentia cap mena de simpatia política per la víctima de Franco, un comunista militant, però segons fonts ben informades, De Gaulle, va dir a d'Estaing, per telèfon: - " Deixant de banda que és absurd matar a un home per actes que foren comesos presumptament ara fa 27 anys, considero un afrontament personal que s'hagi ordenat l'execució la vetlla de la visita del representant de França . No puc permetre que el meu govern recolzi, aparentment a Franco, quan tot Europa el condemna".

Les negociacions financeres es varen suspendre a París i cal posar en dubte que rebí el crèdit francès, mentre el govern de Franco es mantingui invariable".

Del diari "Figaro", de París . " El general Franco ha acabat de defraudar al que encara hi creiem. Es fa difícil pensar que Espanya es pugui unir a la vella família dels pobles democràtics europeus " .

Mèxic, D.F. Del diari "Novedades", 21 abril 1963. " Declaracions del Sr. Martínez de Mata, cap de la representació de l'Estat espanyol a Mèxic, referint-se a la destrucció de les seves oficines i del retrat del Franco : " El ataque lo realizaron comunistas españoles que protestaban por el fusilamiento de Grimau...." Después, reflexionando, agregó: - Y no solo españoles, sino de otras nacionalidades".

I un altre comentari, d'un grup polític, mexicà. : " Independientemente de la personalidad de Julián Grimau, Franco ha atropellado nuevamente la justicia, los derechos humanos y la voluntad de la humanidad " .

Finalment el Secretari de Relacions Exteriors de Mèxic, Manuel Tello, durant el dinar que va tenir lloc el dia 21 d'abril, en commemoració de la República Espanyola, amb assistència del President de la Nació, Adolfo López Mateus, va dir : " Hay actos tan alejados de justicia y de la dignidad que merece la persona humana, que aún cuando se trate de un asunto interno, no puede menos que recibir la reprobación de los hombres que creemos en el respeto que se debe a los valores humanos " .

Travallengues d'Apel.les Mestres

" El que roba una arrova de roba, no roba l'arrova, que roba la roba "

" Si qui diu deu, diu que deu deu, diu el que deu i deu el que diu "

" Visc al bosc, hu busco vesc i visc del vesc que busco al bosc "

Un cop aconseguida la pau dintre del regne i signada amb Castella, dirigí Alfons I els seus esforços contra els àrabs, que encara retenien la frontera Sud de l'Aragó; s'apoderà de Casp i de Terol (1170) i arribà fins a València i Xàtiva (1172). En aquest temps els àrabs feren llur darrera incursió per les terres de Catalunya; s'estenen pel Camp de Tarragona i enrunen els pobles que hi començaven a florir sota l'ombra de la pau. Poc després uní eñ comtat del Rosselló als seus Estats per mort de Guerau II. Havent-se casat amb la filla del rei de Castella Alfons VII, l'Emperador, aquest en rep ajuda en el setge de Cuenca, que durà nou mesos (1177).

El comte de Tolosa fou sempre el contendent del de Barcelona, a causa de la possessió de la Provença que aquell pretenia. Aquesta vegada la lluita fou llarga (1179-1186). Alfons I s'alià amb Enric II d'Anglaterra contra el de Tolosa; però, aconseguida la pau, Alfons donà les terres causa de tantes disputes a son fill Alfons, i a son germà Sanx, qui les regia, el recompensà amb els comtats de Rosselló i Cerdanya. La preponderància de Castella fou causa que Alfons I canviés de política convertint-se d'aliat en enemic seu; unint-se amb Navarra, Lleó i Portugal, li féu la guerra amb gran avantatge, i el vencé en batalla campal.

En els darres anys del regnat d'Alfons, el Bearn i la Gascunya, que havien passat a la casa de Montcada (1170), feren vassallatge, el mateix que el comtat del Bigorra, al rei d'Aragó, de manera que aquest es trobava senyor de totes les terres del Pirineu compreses entre la Mediterrània i l'Atlàntic. Els combats i ambicions dels nobles; l'heretgia dels Albigesos que començà d'aparèixer en els feus del migjorn de França, la fam i la pesta, ennuvolaren la resplandor dels darrers anys del regnat d'Alfons I, que morí a Perpinyà (1196) deixant l'Aragó, Barcelona, Rosselló, Cerdanya, Conflent i Pallars al seu hereu En Pere, i la Provença a son segon fill Alfons.

Pere I, el Catòlic . Hagué d'intervenir per a posar la pau en algunes lluites feudals, especialment la de les cases d'Urgell i Foix, que es feren una veritable guerra per espai de sis anys; sa mare, la castellana donya Sanxa, fou també causa de grans desavinences i alteracions que acabaren mitjançant una concòrdia favorable per ambdues parts. En retornar el rei Pere I de l'expedició de Provença, on havia anat per auxiliar son germà Alfons qui estava en lluita amb el comte de Forcalquier, s'enamorà de Maria de Montpeller.

El rei Pere I volgué ésser ungit per el Papa, per la qual cosa marxà a Roma i rebé les insígnies reials de mans d'Innocenci III, qui l'armà cavaller de l'Església; i ell, en paga, declarà feudetari de Roma el regne d'Aragó. Aquesta subjecció fou causa de guerres i pertorbacions pels seus successors, i l'obligà a crear un impost molt crescut anomenat monedatge, contra el qual se sublevaren els catalans i aragonesos.

L'heretgia dels Albigesos s'estengué pels Estats del Migdia de França, que eren feus de la corona aragonesa, i el Papa Innocenci III predicà una croada a la qual concorregueren 300.000 guerrers de la França del Nord, desitjosa de llançar-se contra el Migdia. La lluita fou terrible; els croats passaren a matadegollaels habitants de Beziers i s'apoderaren de Carcassona, que fou posada sota el jou de Simó de Montfort. Després de moltes instàncies i d'influències diplomàtiques, el rei Pere consentí rebre l'homenatge de Simó com a senyor dels territoris. Seguí un període de calma que permeté al rei català d'auxiliar Castella, i assistí a la batalla de les Navas de Tolosa (1212). De retorn, hagué de dirigir les seves armes en defensa del comtat de Tolosa i declarar la guerra a Simó de Montfort. Morí en el setge de Muret (1213), on el seu exèrcit fou completament esmicolat.

Jaume I, el Conqueridor. - Les corts de Lleida el juraren per Rei quan tot just era un nen, posant-lo sota al guarda i educació del mestre del Temple Guillem de Monredon, i anomenant Procurador general de la corona aragonesa D. Sanx, fill de Ramon Berenguer IV i germà de l'avi del Rei.

El mestre del Temple portà el nen Jaume al castell de Montsó, on fou tancat solament tres anys. En tenia nou quan sortí (1217) per posar-se davant dels seus partidaris i acabar l'escandalosa anarquia moguda pels seus oncles Sanx i Ferran que li disputaven la corona. En 1221 Jaume I es casà amb Leonor, filla d'Alfons VIII de Castella.

Les lluites amb la noblesa tingueren a Jaume molt ocupat per alguns anys (1222-1227). Les més assenyalades foren les que sostingué contra els Montcades a qui prengué el castell de Cervelló, assetjant també el de Montcada; el dramàtic episodi que li passà amb D. Pere Ahones i en el qual el jove rei demostrà son coratge, i el fet de veure's Jaume pres a Osca per traició i haver d'escapar-se de nit; però de tot sortí aquell rei, que encara no tenia vint anys, gràcies a la seva activitat i a l'energia del seu caràcter.

Jaume I reuní Corts a Barcelona, en las quals exposà el seu intent de conquerir les Illes Balears com un mitjà per a rehabilitar el nom de la nació que havia decaigut amb les lluites intestines. La proposta fou presa amb entusiasme i al cap de tres dies rebé l'oferta dels eclesiàstics, nobles i ciutadans, de concorre-hi amb llurs forces. Bisbes, comtes, abats, ciutats i viles, tots hi aportaren reforços de naus, cavallers, màquines de guerra i peons. Tothom es reuní al port de Salou. El dia 6 de Setembre del 1229 sortí l'estol de 150 bastiments envers les platges de Mallorca. A la matinada següent desembarcà una part de l'exèrcit a Santa Ponça i l'altra a Porrassa. El rei sarraï es fortificà en les muntanyes que guardaven la ciutat, i des de llavors quedà formalitzat el setge de la ciutat de Mallorca, que durà mes de tres mesos i fou assaltada el 31 de Desembre del 1229.

Jaume tornà dues vegades a Mallorca, i rebé la submissió de l'illa de Menorca en la tercera expedició, si bé continuà regida per sobirans moros fins a Alfons II; i havent alguns nobles conquistat l'illa d'Eivissa (1235), quedaren les Balears unides a la corona catalano-aragonesa.

Conquesta de València. - En els anys següents, Jaume dirigí les seves armes envers València, i s'apoderà de Morella, Búrriana i quasi tota l'horta de València. Pel setembre de 1238 començà el setge de la ciutat amb un exèrcit de 1.000 cavallers i 60.000 infants. Els assetjats es rendiren i sortiren de la ciutat 50.000 sarraïns que foren acompanyats fins a Cullera, i així quedà la ciutat en poder del rei Jaume.

Tractat de Corbeil. - Mentre la Confederació catalano-aragonesa anava estenent els seus dominis per la Mediterrània i interior de la Península, la seva influència es debilitava en el Migdia de França, a causa de la política dels reis del Nord especialment de sant Lluís, que llavors regia la casa de França. El tractat de París (1229) en què s'estipulà el casament de la filla del comte de Tolosa amb el germà del rei de França i el casament de Beatriu hereva del comtat de Provença, amb Carles, infant de la mateixa casa (1246), preparaven el terreny per el tractat de Corbeil (1258) celebrat entre sant Lluís rei de França i el rei Jaume, mitjançant el qual cedí a sant Lluís tots els drets que tenia sobre els fous de l'altra banda dels Pirineus. Aquest fet importantíssim fou virtualment l'origen dels dos Estats actuals, França i Espanya.